



พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)  
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

# บทความ : เพลง พิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยาแห่งชาติเชียงใหม่

วันที่ 7 มิถุนายน 2560

## ของขวัญจากผืนน้ำและแผ่นดิน

+++ ใต้พื้นดินที่เราอยู่นั้นมีสิ่งของมากมายฝังตัวซ่อนเร้นอยู่ แต่โดยปกติทั่วไปแล้วคนเราคงไม่มีโอกาสขุดดินลึกหลายร้อยเมตร แต่สำหรับที่เหมืองแม่เมาะซึ่งเป็นเหมืองเปิดขนาดใหญ่มีการขุดดินลึกหลายร้อยเมตรและกินพื้นที่เป็นจำนวนมากจึงทำให้มีการค้นพบซากของสิ่งมีชีวิตต่างๆในอดีตที่เรียกว่าบรรพชีวินหรือที่คนทั่วไปมักเรียกกันติดปากว่า ฟอสซิล ซึ่งฟอสซิลนั้นอาจประกอบไปด้วย ซากเหลือของสัตว์ พืช หรือกลุ่มของสิ่งมีชีวิตอื่นใดที่ได้รับการจัดแบ่งจำแนกไว้ทางชีววิทยา และรวมถึงร่องรอยต่างๆของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ

+++ ฟอสซิล คือ ซากหรือร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในอดีต ที่ถูกทับถมไว้ในชั้นหิน เช่น ซากพืช ปลา หอย ไดโนเสาร์ บางชนิดสูญพันธุ์ไปแล้ว บางชนิดยังมีวิวัฒนาการต่อจนถึงปัจจุบัน ฟอสซิลนั้นมีหลายรูปแบบทั้งที่เป็นแบบประทับอยู่ในหิน บางแห่งเป็นรอยพิมพ์ บางแห่งก็มีซากเดิมปรากฏอยู่ รอยเท้าสัตว์ มูลสัตว์ ถ่านหิน ไม้กลายเป็นถ่านหิน เป็นต้น ที่เหมืองแม่เมาะนั้นได้มีการค้นพบฟอสซิลหลายชนิด แต่เนื่องจากเหมืองแม่เมาะในอดีตนั้นเป็นทะเลสาบน้ำจืดมาก่อน เลยมักจะทำให้พบซากฟอสซิลที่เป็นสัตว์น้ำค่อนข้างจะเยอะ เช่น หอยขม หอยคัน ตะพาบน้ำ ไทรโลไบต์ ปลา เป็นต้น แต่ก็ยังมีการค้นพบสัตว์เลื้อยคลานด้วย ไม่ว่าจะเป็น หมีหมา ลิงทาร์เซีย และชนิดที่ถือว่าสำคัญและเป็นจุดเด่นมากที่สุดก็คือ ซ้างสังสายพันธุ์สเตโกโลไฟดอนและกอมโฟเรียม ซึ่งซากฟอสซิลเหล่านี้เมื่อมีการค้นพบจะต้องมีการขึ้นทะเบียนไว้ โดยทางกรมทรัพยากรธรณีจะเป็นหน่วยงานที่คอยเข้ามาดูแลในส่วนนี้

+++ ซึ่งทางพิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยาแห่งชาติเชียงใหม่ ได้นำซากฟอสซิลของสิ่งมีชีวิตในยุคดึกดำบรรพ์ที่ค้นพบในระหว่างการทำเหมืองมาจัดแสดงไว้ โดยได้รับการอนุเคราะห์จากกรมทรัพยากรธรณีให้นำมาจัดแสดง ซึ่งถูกจัดแสดงไว้ในโซนที่มีชื่อว่าของขวัญจากผืนน้ำและแผ่นดิน เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจได้มาศึกษาเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นของขวัญจากอดีตกาล ให้ผู้คนในยุคนี้ได้ศึกษาเรียนรู้ต่อไป

